

چگونه با «کودک لجباز» رفتار کنیم؟

5 اسفند 1403

لجبازی کودکان، از دغدغه‌های والدین در دوران رشد فرزندان است. این رفتار که اغلب با اصرار، مخالفت و مقاومت کودک همراه است، می‌تواند روابط خانوادگی را تحت تاثیر قرار دهد و والدین را به چالش بکشد لذا لجبازی کودکان و چگونگی رفتار با کودک لجباز یکی از چالش‌های رایج والدین است اما اولین گام برای شناخت درست رفتار با کودک لجباز این است که بدانیم آیا کودک ما واقعا لجباز است یا خیر؟.

کودکان لجباز معمولاً ویژگی‌های مشترکی دارند که شناخت آن‌ها به والدین کمک می‌کند تا بهتر بتوانند با این رفتار مقابله کنند.

برخی ویژگی‌های کودک لجباز

اصرار بر انجام کارها به روش خود: کودکان لجباز تمایل دارند که کارها را به روش خود انجام دهند و به ندرت به پیشنهادات دیگران گوش می‌دهند. به نوعی فرزندان لجباز تمایل دارند هر کاری را با شیوه خودشان انجام دهند.

مخالفت با پیشنهاد والدین: حتی اگر پیشنهادات یا دستورات والدین منطقی و معقول باشد، کودکان لجباز تمایل به مخالفت با آن‌ها دارند.

گریه و زاری: برای رسیدن به خواسته‌های خود، ممکن است به گریه و زاری روی آورند. البته گریه و زاری تنها راه رسیدن به خواسته‌ها محسوب نمی‌شود.

عصبانیت و پرخاشگری: در صورت عدم پذیرش خواسته‌هایشان، ممکن است عصبانی شوند و رفتارهای پرخاشگرانه از خود نشان دهند. در واقع می‌توان گفت که کودکان لجباز به طور مکرر کج خلقی می‌کنند.

تلاش برای جلب توجه: لجبازی گاهی اوقات می‌تواند راهی برای جلب توجه والدین باشد. در کلام ساده تر آن‌ها انتظار دارند که کارهایشان تایید شود، که باعث می‌شود اغلب توجه شما را جلب کنند.

مقاومت در برابر تغییر: کودکان لجباز معمولاً به روتین‌های خود عادت می‌کنند و هرگونه تغییر در برنامه روزانه ممکن است باعث لجبازی آن‌ها شود.

البته باید در خصوص رفتار با کودک لجباز به این مسئله توجه داشته باشید که این ویژگی‌ها به صورت کلی بیان شده است. ممکن است از نظر شما کودکتان تمامی این ویژگی‌ها را داشته باشد، اما از نظر یک متخصص و مشاور همچنان به عنوان کودک لجباز شناخته نشود.

همه کودک نافرمان هستند؟

باید به این نکته توجه داشته باشید که همه کودکان بسته به مقتضیات سنی که دارند در مراحل خاصی از زندگی تا حدی لجباز و نافرمان هستند اما شاید گاهی اوقات متوجه غیرطبیعی بودن این ویژگی در فرزندتان شوید.

برای فهمیدن این موضوع که کودک شما چقدر لجباز و نافرمان است، نیاز به انجام کار خاصی نیست، کافی است که در مواقع مختلف نوع رفتارهایش را بررسی کرده و خیلی راحت به جواب سوالتان برسید. از جمله اینکه کودک نافرمان نسبت به حرف‌های شما بی‌توجه است و در برابر خواسته‌هایی که از او دارید به شدت مقاومت می‌کند. بچه لجباز برای رسیدن به خواسته خود از هر روشی استفاده می‌کند، از داد و فریاد کشیدن تا پرتاب کردن وسایل و گریه کردن.

بچه لجباز در برابر حرف هیچ فردی از خود نرمی نشان نمی‌دهد و ذهنش مدام پر از راه‌هایی برای شیطنت و حرف گوش نکردن و اذیت کردن است. بچه سرکش در رفتار با هم سن و سال‌هایش مدام به دنبال اذیت کردن آنهاست و سعی می‌کند تا آنها را با خود همراه سازد. کودک نافرمان اگر با عواقب کار اشتباهش مواجه شود به جای مسئولیت‌پذیری شروع به سرکشی می‌کند و ...

لجبازی کودکان مرحله طبیعی رشد است؟

گاهی اوقات متوجه این موضوع می‌شوید که فرزند سرکش و لجباز شما به مرور زمان آرام‌تر شده و کمتر در برابر خواسته‌های نامعقولش مقاومت می‌کند. البته که عکس این موضوع هم کاملاً در مورد کودکان صدق کرده و گاهی اوقات شاهد این هستید که فرزند هر چقدر از نظر سنی جلوتر می‌رود، میزان تبعیت و فرمان‌برداری‌اش از شما کمتر می‌شود، این موضوع بیش از همه تحت تاثیر واکنش‌های شما در برابر عادت‌های اشتباهش در سنین مختلف قرار دارد.

رفتارهای لجبازانه و نادرست کودکان در برخی از مراحل سنی آنها کاملاً طبیعی است اما نتیجه یک مطالعه نشان می‌دهد، اکثر کودکان بین سنین ۱۸ ماهگی تا ۳ سالگی رفتارهایی بر مبنای لجبازی و یک دنده بودن بیشتری از خود نشان می‌دهند. در واقع از این سن، هرچه که بچه‌ها بیشتر متوجه این موضوع شوند که قدرت رد درخواست والدین خود را دارند، میزان لجبازی‌شان هم بیشتر می‌شود.

اگر والدین کودک خود در این دوره زمانی حساس که کودک معنای لجباز بودنش را می‌فهمد، نتوانند به درستی با وی رفتار کرده و این عادت را از سرش بیندازند احتمالاً در دوره‌های زمانی بالاتر هم نمی‌توانند برای کنترل کودک خود اقدامی انجام دهند.

راه‌های مقابله با کودک لجباز و سرکش

سعی کنید دلیل لجبازی کردن کودک‌تان را متوجه شوید: برای برخورد صحیح با کودک لجباز خود، بهتر است، ابتدا دلیل رفتارهایش را متوجه شوید و بفهمید که چه چیزی باعث می‌شود که آنها مدام بر سر هر موضوعی لجبازی پیشه کنند.

مصمم بودن فرزندان را در مورد یک موضوع را به هیچ عنوان پای لجاز بودنش نگذارید: مصمم بودن فرزندان به معنای این است که در هدفی که برای خود تعیین می‌کند، ثابت قدم است و این یک ویژگی خوب در سنین بزرگسالی اش خواهد بود.

از عواملی که موجب حواس پرتی کودکان لجاز می شوند، استفاده کنید: بهتر است در مواقعی که فرزندان برای به دست آوردن خواسته‌ای که نباید انجام شود، خیلی لجازی از خودش نشان می دهد، حواسش را به موضوع دیگری پرت کنید. شروع یک بازی جدید، نشان دادن اسباب بازی یا وسایل سرگرمی دیگر، داستان تعریف کردن همه و همه می توانند گزینه خوبی برای ایجاد حواس پرتی در فرزندان باشد.

با کودک نافرمان بحث نکنید: باید این واقعیت را بپذیرید که کودک لجاز شما همیشه آماده رویارویی و مشاجره بر سر موضوعات مختلفی است که چندان موافق میلش نیستند اما با کودکتان بحث نکنید در عوض برای تبادل بحث و جنجالی که او منتظر آن است، شروع به گفتگو با وی کنید.

وقتی به کودکتان نشان دهید که آماده شنیدن حرفها و صحبت هایش هستید، به مرور زمان این ظرفیت را برایش ایجاد خواهید کرد که او یاد بگیرد به جای گریه و زاری و فریاد کشیدن به حرفهای شما گوش دهد.

ارتباط برقرار کردن با کودک: این ایده سنتی را که فرزندان را برای تنبیه کردن به خاطر لجازی‌هایش به انجام کاری که اصلا دوست ندارد، مجبور کنید از ذهن خود بیرون بیاندازید. این اقدام شما فقط کودکتان را سرکش و لجاز تر و یک دنده تر می سازد. طوری که ترجیح دهد حتی در مواقعی که شما نیستید به صورت پنهانی کار اشتباهش را تکرار کند.

آرامش را در خانه حفظ کنید: اطمینان حاصل کنید که محیط خانه شما مکانی است که کودکتان در آن احساس امنیت کرده و راحت است. بحث و جدل های زیادی میان والدین می تواند زمینه ساز شکل گیری رفتارهای پرخاشگرانه و لجوجانه بیشتری در فرزند شود.

مهارت های مذاکره و صحبت کردن با فرزندان را در خود تقویت کنید: سعی کنید به جای وضع قانون برای آنها در سنین کم، با آنها به خوبی مذاکره و گفتگو کنید.